Gabriela
Adameşteanu

VOCI LA DISTANŢĂ

roman

POLIROM
2022

© Gabriela Adameşteanu
© 2022 by Editura POLIROM, pentru ediția în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Pe copertă: © iStockphoto.com/Anastasiia Shavshyna;
© romeovip/Depositphotos.com (colaj)
Foto autoare: din arhiva personală

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700505
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,
sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

ADAMEȘTEANU, GABRIELA
Voci la distanță / Gabriela Adameșteanu. – Iași: Polirom, 2022

ISBN: 978-973-46-9249-1

821.135.1

Printed in ROMANIA

Cuprins

Partea întâi

Țara ursilor

Capitolul 1. Bătrânii trebuie împinși de la spate ca să plece . . . 9
Capitolul 2. Palatul Mariei Obrenovici 22
Capitolul 3. Cei trei ursuleți 38
Capitolul 4. Hăinuțe de rezervă 53
Capitolul 5. Oameni noi și case vechi 65
Capitolul 6. Copiii aleg cu mâna părinților 80
Capitolul 7. Castelul 95
Capitolul 8. Secrete bine ascunse în dulapurile de lenjerie . . 109
Capitolul 9. Bătaia e ruptă din rai 124
Capitolul 10. Apărând Televiziunea. 140
Capitolul 11. „Să nu te îndrăgostești de mine“ 154
Capitolul 12. Sărbătoarea remușcărilor. 167

Partea a doua

Folderul Andei

Capitolul 13. Letiția la spital. 181
Capitolul 14. Un șef de sală 189
Capitolul 15. Vila secretă 199

Capitolul 16. Copii și părinți 209
Capitolul 17. Ostaticii *Familiei* 218
Capitolul 18. Sfârșit de vacanță 228
Capitolul 19. Barul Melody 239
Capitolul 20. Cumpătu 250
Capitolul 21. Pasiune maternă 259
Capitolul 22. O femeie descurcăreață 270
Capitolul 23. *The winner takes it all* 280
Capitolul 24. Viața începe de mai multe ori 291

*

Ciudat, cu cât trecea timpul, cu atât ei i se ștergea din minte disperarea în care trăise luni, ani după moartea lui, dar își amintea tot mai bine după-amiaza când i-a bătut pe ea și pe Alex. Erau încă mici, nu mergeau la școală. Poate îi murise un pacient, poate avusese neplăceri la spital, pentru că, altfel, consemnul pe care trebuie să-l fi călcat ei nu justifica fața lui neagră de furie atunci când își scosese cureaua și-o îndoise. Dar îi fulgeră mereu, la fel de intens, în trup spaima și rușinea ascunsă sub ea, de când țipa, cerându-și iertare. Plângând disperată, cu chiloții în vine, i-a strigat că îi vine să facă pipi, iar el i-a spus „lasă, o să faci pe urmă!“, de parcă avea de încheiat o treabă importantă.

Unde fusese atunci doamna Mimi Colette ca să-i scape de brutalitatea *omului din popor*? Poate la cinematograf, poate într-o vizită de cucoane. Sau poate relația cu soțul ei era atât de bună, încât îi lăsase mână liberă asupra copiilor. Mai târziu însă, când se tot depărtau unul de altul, începuse să-i ia apărarea lui Alex, care dădea din ce în ce mai multe semne că nu este și nici nu va deveni fiul dorit de tatăl lui.

Între timp, Anda ajunsese preferata lui. E surprinsă să-și amintească azi că se considerase, cu un sentiment de triumf potolit, mai importantă pentru el decât soția lui. Nu mai crede c-a fost așa, iar în atâția ani dragostea ei filială s-a fărâmițat, ca și trupul lui în cavoul de la Bellu. Dar ceea ce nu a uitat, adică nu i-a iertat, e bătaia cu cureaua. Sentimentele filiale nu încremenesc la moartea părinților, ele rămân vii și se tot schimbă, la fel ca și noi, pe măsură cei îi

vedem tot mai clar pe cei cărora le datorăm viața, așa cum au fost: niște bieți oameni. Le judecăm greșelile cu indulgență superioară ori cu asprime, și la fel vor fi judecate și ale noastre, mai repede decât credem.

*

Astea nu-s lucruri care se pot povesti altcuiva. Mai ales unui scriitor sau unei scriitoare – toți fac la fel. Te poți încrede în ei cât te bazezi pe o pisică, se gândește Anda, cu ochii la misteriosul Alecu. Pisica stă la pândă și atunci când toarce, n-apuci să realizezi c-a sărit la pradă, doar o vezi când apare, mândră, cu pasărea zbătându-se, încă vie, în gura ei. Stai de vorbă cu scriitorul, pare că nu vede, n-aude, plin numai de el. După un timp, descoperi scena și te descoperi și pe tine, personaj în cartea lui. Sau a ei. Ori găsești ceva ce i-ai povestit, total schimbat, așa cum îi cerea montajul. Letiția spune că și ea a pățit asta cu o prietenă, dar există prietenie în lumea lor?

Anda nu crede. Toți stau la pândă și vânează, chiar dacă nu prea știu ce. Letiția se plânge că s-a lăsat de scris, că are mintea seacă, că nu-i mai vine nicio idee, dar cine stă s-o creadă? Azi s-a lăsat, și mâine, dacă prinde ceva bun de pus pe piață, se răzgândește. La cei ce scriu, totul e de vânzare.

*

Și când vine vorba despre moșteniri, Anda e atentă la ce-i spune, fiindcă Letiția *s-a trezit la spartul târgului* – altă expresie a doctorului Dragomir. O presează termenul până la care se mai pot solicita recuperări, schimbă avocați,

intentează procese, cere pe internet acte de la Arhiva Națională și înscrisuri notariale. Uneori a apelat și la relațiile Corinei ca să se descurce, de la distanță, cu oameni și instituții.

Și-i tot enumeră Andei proprietățile pe care a reușit să le identifice: vila Eliza din Sinaia a unchiului Caius, casa din Ploiești a unchiului Traian și conacul cu vie, pădure și livadă de la Leordeni al bunicilor Branea.

Dar complicații apar în fiecare proces. Vila din Sinaia e trecută pe numele dinainte de căsătorie al soției lui Caius, Eliza Focșa. În locuința din Ploiești a lui Traian, confiscată după ce a fost arestat ca spion englez, a fost instalat sediul Securității și apoi al SRI-ului, greu de dat afară. Tablourile lui Iosif Iser, Marius Bunescu, Theodor Pallady și Arthur Segal, de care era plină casa, Traian fiind și el pictor amator, au dispărut. Dacă au să apară cândva la licitațiile Artmark, vor trebui făcute procese aparte. Conacul, livada și pădurea bunicilor Branea, naționalizate în 1952, au intrat în proprietatea unei Gospodării de Stat care a mers bine, cu un agronom cu dosar prost, bețiv, dar priceput. Nesolicitate până acum, au ajuns în posesia celui mai mare proprietar de terenuri din zonă, un arab? un rus? un italian? care are, între altele, și crescătorie de struți. Avocatul încearcă să demonstreze că au fost vândute, împreună cu parcul de mașini agricole, fără temei juridic, pe baza unor acte false, de fostul director al gospodăriei de stat. Numai că acesta este acum senator și șef de Comisie pentru Agricultură în Parlament.

*

În cazul fericit în care va pune mâna pe aceste proprietăți, Letiția va trebui să le împartă cu Caius Jr., fratele ei vitreg măcar în acte. Se îndoiește că el are ADN-ul familiei, dar pentru testul de paternitate ar fi nevoie de o deshumare, ceea ce, deși există precedente juridice, Corina n-a recomandat. Caius Jr. e de ceva timp în politică, un mediocru, „o plevușcă", spune cumnatul lui, Petru Arcan. Dar și-a făcut relații la televiziuni, în ziare, are și-un blog amărât; scandalul de presă n-ar face bine romanului ei care stă s-apară, se teme Letiția.

Și oricum n-au nevoie de o complicație suplimentară, după ce atâta timp nu l-au găsit pe vărul Rafael, cel de-al treilea moștenitor al familiei Branea. Ultimul document în care îi mai apărea numele era o hârtie notarială din 1941, conținând acceptul tatălui, Traian Branea, ca fiul lui, Rafael, în vârstă de opt ani, să plece în Marea Britanie împreună cu mama lui, Ortansa, fostă Branea, recăsătorită cu un englez. Avocatul care scotocise arhivele engleze ajunsese la concluzia că Rafael a murit într-un bombardament al Londrei, împreună cu mama și noul ei soț, când Letiția, absolut întâmplător, a dat de el într-o mănăstire din Franța.

*

Supraviețuind miraculos bombardamentului german care l-a lăsat orfan de mamă, Rafael a fost crescut de Ordinul Cartusian. La scurt timp după aceea, și tatăl lui, Traian Branea, avea să fie ucis în ancheta Securității.

După o încercare nereușită de adaptare la viața mireană, Rafael Branea a intrat, în Franța, ca monah într-o mănăstire

a ordinului, La Grande Chartreuse. Un accident de mașină din tinerețe, pe un drum de țară din Anglia, care ar fi putut să-l lase paralizat a fost, crede Letiția, motivul ultim care l-a decis să-și închine viața rugăciunilor în singurătate și carității. Domnul îi salvase viața de două ori, dar îl lăsase cu o fractură de coloană la nivelul vertebrei T12 care nu-i secționase nervul ca să-l lase paralizat, în schimb îi dădea dureri cronice la vertebra teșită.

Dacă n-ar fi agnostică, Letiția ar fi crezut c-a ajuns la vărul mult căutat dusă de mâna divină. O mănăstire de călugărițe cartusiene care făcea acte de caritate în zona clinicii Saint-Pierre-des-Corps solicita spitalului beneficiar, de obicei în lunile octombrie și februarie, știute ca dificile pentru reumatici, ajutorul unei psihoterapeute pentru bolnavele sale căzute la pat.

Letiția a fost propusă și acceptată pentru că răspundea criteriilor cerute: o anumită vârstă, viață de familie decentă, bună educație. Deși asumase și ea tăcerea și singurătatea, una dintre călugărițele cartusiene, pacientă a Letiției, încălca deseori rigorile ordinului, povestindu-i istorii mănăstirești. Astfel a ajuns și la cea a superiorului mănăstirii de călugări, șef al ordinului, Frère Jean, un prior excentric, care se confrunta cu aceleași suferințe trupești.

*

Pare să fi beneficiat și el de niște sfaturi telefonice și scheme de tratament naturist transmise pe WhatsApp de psihoterapeuta Madame Leticia Arcan. Ascultând, prin aceleași mijloace electronice, confesiunea acesteia, înainte

de a-i da iertarea sau canonul pentru niște păcate de tinerețe, înaltul prelat a fost tulburat descoperind că el și Madame Arcan sunt rude de sânge. Ar fi avut o viață de familie cu bunici, unchi și mătuși, dacă mama și noul ei soț, grăbiți să-și împlinească destinul, nu l-ar fi scos din țara lor îndepărtată. Mare erudit, știutor de limbi moarte și cărți religioase vechi, dezgustat de societatea modernă decăzută, fostul Rafael Branea, actualul Frère Jean, n-a ținut să-și întâlnească posibila rudă. I-ar fi trimis însă la Neuvy actul, parafat, de renunțare la identitatea română și la orice bunuri materiale legate de ea.

Anda ascultase cu scepticism această poveste neverosimilă, întrebându-se dacă n-o fi fost scoasă din romanele visate, dar nescrise ale Letiției. Oricare ar fi adevărul despre vărul lor Rafael, Letiția Arcan și Caius Branea Jr. sunt acum singurii moștenitori ai cândva înstăritei familii Branea.

*

Majoritatea celor ce și-au recuperat moștenirile au semnat demult contracte pe drepturi litigioase și cu banii luați și-au plătit internarea în aziluri decente ori și-au cumpărat locuri pe șapte ani în aglomeratele cimitire vestice. Letiția, care a intrat nepregătită în acest rol, aleargă ba după averea unui unchi, ba după a celuilalt, ba după Caius, ba după Traian. Însă, dacă măcar unul dintre procesele ei întârziate va ajunge la sentința favorabilă, o să obțină mai mult decât cei care s-au grăbit să-și vândă drepturile.

Asta i-a explicat Corina intermediarei Anda cu câteva luni în urmă, când aceasta a rugat-o să-i recomande Letiției